

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ (TRANSPARENCY IN CORPORATE REPORTING-TRAC)

Συχνές Ερωτήσεις & Απαντήσεις

1. Τι είναι το πρόγραμμα «Διαφάνεια στην Εταιρική Πληροφόρηση» (εφεξής TRAC);

Το πρόγραμμα «Διαφάνεια στην Εταιρική Πληροφόρηση» (εφεξής TRAC) αφορά στην εκπόνηση μελέτης που περιλαμβάνει την καταγραφή και αξιολόγηση του επιπέδου δημοσιοποίησης των πληροφοριών σχετικά με της πρακτικές των 16 μεγαλύτερων ελληνικών επιχειρήσεων, βάσει κύκλου εργασιών (άνω του €1 δις) διαχειριστικής χρήσης 2011, σύμφωνα με τη λίστα της Hellastat A.E.

Το TRAC αξιολογεί τις πληροφορίες που διατίθεται δημόσια από τις επιχειρήσεις ως προς τα προγράμματα καταπολέμησης της διαφθοράς, και τη λειτουργία τους. **Το TRAC δεν αξιολογεί τον βαθμό έκθεσης των εκάστοτε επιχειρήσεων στη διαφθορά ή την ποιότητα/ αποτελεσματικότητα της εφαρμογής των πρακτικών καταπολέμησής της.**

2. Γιατί το TRAC αξιολογεί πρόσβαση/δημοσιοποίηση στην εταιρική πληροφόρηση;

Σύμφωνα με τη [10^η Αρχή του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ](#), οι επιχειρήσεις οφείλουν να αντιτίθενται σε κάθε μορφής διαφθορά, συμπεριλαμβανομένων του εκβιασμού και της δωροδοκίας, αναπτύσσοντας συγκεκριμένες πολιτικές και προγράμματα για την αντιμετώπισή της.

Συνεπώς, η εξέταση των πληροφοριών που διατίθενται από επίσημες πηγές των επιχειρήσεων (όπως είναι ο διαδικτυακός τους ιστότοπος), μπορεί να αποτελέσει μια αξιόπιστη μέθοδο αξιολόγησης σχετικά με τη δέσμευση της διοίκησης καθώς και την εφαρμογή προγραμμάτων καταπολέμησης της διαφθοράς.

3. Ποιες εταιρίες αξιολογούνται στο ελληνικό TRAC και γιατί?

Το TRAC αξιολογεί τις 16 μεγαλύτερες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και παρουσιάζουν άνω του €1 δις κύκλο εργασιών για το έτος 2011, σύμφωνα με τη λίστα της Hellastat A.E. με τις 200 μεγαλύτερες εταιρίες στην Ελλάδα. Κατόπιν διαβούλευσης, από τη λίστα απουσιάζουν οι εταιρίες εκείνες που αποτελούν αμιγώς θυγατρικές ομίλων που συμπεριλαμβάνονται στη ομάδα. Οι εταιρίες αυτές αξιολογήθηκαν σε επίπεδο ομίλου.

4. Με βάση ποιες ερωτήσεις αξιολογήθηκαν οι εταιρίες;

Για τη διεξαγωγή της έρευνας εφαρμόστηκε η μεθοδολογία που έχει αναπτύξει η Διεθνής Διαφάνεια, τον Ιούλιο του 2012, για την ολοκλήρωση της έκθεσης *Transparency in Corporate Reporting: Assessing the World's Largest companies*¹. Το διεθνές [ερωτηματολόγιο μεταφράστηκε στα ελληνικά](#)². Για τη διαμόρφωση του ερωτηματολογίου η Διεθνής Διαφάνεια βασίστηκε στο [Reporting Guidance της Διεθνούς Διαφάνειας για τη 10^η Αρχή του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ](#) που αφορά στην καταπολέμηση της διαφθοράς και στο [“TI Business Principles for Combating Corruption”](#), που αφορά βασικές κατευθύνσεις και καλές πρακτικές που έχουν αναπτυχθεί από τη Διεθνή Διαφάνεια και αποσκοπούν στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή αποτελεσματικών πολιτικών καταπολέμησης της διαφθοράς. Ιδιαίτερα για την εκπόνηση της ελληνικής έρευνας, χρησιμοποιήθηκε μόνο το πρώτο μέρος του ερωτηματολογίου, που αφορά στα προγράμματα καταπολέμησης της διαφθοράς. Επειδή οι περισσότερες εταιρίες του δείγματος δεν έχουν σημαντική παρουσία στο εξωτερικό που να επιτρέπει τη σύγκριση με άλλες εταιρίες και την ασφαλή διεξαγωγή συμπερασμάτων για τη διεθνή πρακτική που ακολουθούν, αποφασίστηκε να μην χρησιμοποιηθούν τα άλλα δύο μέρη του διεθνούς ερωτηματολογίου. Ενδεικτικές ερωτήσεις είναι: Έχει η εταιρία δημοσία γραπτή δέσμευση για την καταπολέμηση της διαφθοράς; Παρέχει η εταιρία κανάλια μέσω των οποίων οι εργαζόμενοι μπορούν να καταγγείλουν, εμπιστευτικά, πιθανές παραβάσεις κάποιας πολιτικής ή να ζητήσουν συμβουλές (π.χ. whistleblowing);

5. Πώς έγινε η συλλογή των στοιχείων?

Η περίοδος συλλογής των δεδομένων ξεκίνησε την 1^η Απριλίου 2013 και διήρκησε για έξι εβδομάδες. Αποκλειστική πηγή δεδομένων ήταν ο επίσημος ιστότοπος των εταιριών, με τις όποιες παραπομπές. Οι υπό αξιολόγηση εταιρίες είχαν εκ των προτέρων και εγκαίρως ενημερωθεί για τη διεξαγωγή της έρευνας και την εφαρμοσθείσα μεθοδολογία. Η αρχική βαθμολόγηση εστάλη με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε κάθε εταιρία στις 20 Μαΐου για σχολιασμό και ακολούθησε συνεχής – τηλεφωνική και ηλεκτρονική- επικοινωνία. Μέχρι την προθεσμία υποβολής σχολίων -20 Ιουνίου 2013- ανταποκρίθηκαν εγγράφως 12 εταιρίες. Μεταβολές σχετικών πληροφοριών που πραγματοποιήθηκαν μετά την 20^η Ιουνίου, δεν λήφθηκαν υπόψη.

¹ Η Έκθεση είναι διαθέσιμη στα αγγλικά στο σύνδεσμο:

http://www.transparency.org/whatwedo/pub/transparency_in_corporate_reporting_assessing_the_worlds_largest_companies

² Το ερωτηματολόγιο είναι διαθέσιμο στο www.transparency.gr (πεδίο ΤΙ ΚΑΝΟΥΜΕ/Ιδιωτικός Τομέας/ Διαφάνεια στην Εταιρική Πληροφόρηση)

6. Πώς έγινε η βαθμολόγηση;

Κάθε ερώτηση μπορεί να λάβει είτε τη χαμηλότερη βαθμολογία «0», όπου σημαίνει καμία δημοσιοποίηση στοιχείων, είτε μέγιστη βαθμολογία «1», όπου σημαίνει πλήρης δημοσιοποίηση. Σε κάποιες ερωτήσεις μπορεί να αποδοθεί και μισή μονάδα. Η μέγιστη βαθμολογία που μπορεί να λάβει μια εταιρία είναι το 13, όσο και το πλήθος των ερωτήσεων. Το αποτέλεσμα κάθε εταιρίας εκφράζεται ως ποσοστό του βαθμού ως προς τη μέγιστη δυνατή βαθμολογία. Η αναλυτική βαθμολογία κάθε εταιρίας είναι διαθέσιμη στο www.transparency.gr (πεδίο ΤΙ ΚΑΝΟΥΜΕ/Ιδιωτικός Τομέας/ Διαφάνεια στην Εταιρική Πληροφόρηση).

7. Οι εταιρίες έλαβαν γνώση της τελικής Έκθεσης προτού δημοσιευθεί;

Όχι. Δεν έλαβαν γνώση της τελικής Έκθεσης και κατάταξης. Εντούτοις, σε κάθε εταιρία χωριστά εστάλη η μεθοδολογία και η αρχική βαθμολόγηση και τους δόθηκε η δυνατότητα να σχολιάσουν κατά τη διάρκεια της έρευνας.

8. Είναι η εταιρία με τη μικρότερη/μηδενική βαθμολογία η πιο διεφθαρμένη;

Όχι. Το TRAC αξιολογεί την πρόσβαση/ επίπεδο δημοσιοποίησης των προγραμμάτων καταπολέμησης της διαφθοράς που εφαρμόζει κάθε εταιρία. Το ότι οι εταιρίες λαμβάνουν χαμηλή βαθμολογία δεν σημαίνει ότι είναι διεφθαρμένες ή ότι τα προγράμματά τους δεν αποδίδουν. Εντοπίστηκαν περιπτώσεις όπου εταιρίες δεν έχουν site και συνεπώς έλαβαν μηδενική βαθμολογία. Στις περιπτώσεις αυτές, αποκλείεται η δυνατότητα στους πολίτες να λάβουν γνώση των πρακτικών ή των προσπαθειών της επιχείρησης για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

9. Είναι η εταιρία με την υψηλότερη βαθμολογία η «αδιάφθορη»;

Όχι. Όπως συμβαίνει και με τις εταιρίες με τη μικρότερη βαθμολογία, το TRAC αξιολογεί την πρόσβαση/ επίπεδο δημοσιοποίησης των προγραμμάτων καταπολέμησης της διαφθοράς που εφαρμόζει κάθε εταιρία. Για τις εταιρίες με την υψηλότερη βαθμολογία, οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα να πληροφορηθούν την ύπαρξη πολιτικών και πρακτικών καταπολέμησης της διαφθοράς, χωρίς όμως να είναι σε θέση να αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής τους.

10. Πώς μπορεί μία εταιρία να ενισχύσει την πρόσβαση στην εταιρική πληροφόρηση και να λάβει καλύτερη αξιολόγηση σε μελλοντική έρευνα;

Η Έκθεση TRAC αποσκοπεί να ευαισθητοποιήσει τον επιχειρηματικό κόσμο να γίνει πιο εξωστρεφής δημοσιοποιώντας περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας και τις προσπάθειες καταπολέμησης της διαφθοράς. Με αυτόν τον τρόπο οι βασικοί μέτοχοι, πολίτες, πολιτεία, ΜΜΕ, θα έχουν τη δυνατότητα να εποπτεύουν τη

λειτουργία της εταιρίας και ενδεχομένως να εντοπίζουν τυχόν κακώς πεπραγμένα. Το πρωταρχικό και κυριότερο βήμα που πρέπει να υιοθετήσουν οι επιχειρήσεις, είναι να αξιοποιήσουν τη νέα τεχνολογία, αναπτύσσοντας ένα δικό τους site, όπου θα αποτελέσει βασική πλατφόρμα ενημέρωσης των πολιτών. Η Διεθνής Διαφάνεια έχει αναδείξει καλές πρακτικές που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στη διαμόρφωση αποτελεσματικότερων πολιτικών, οι οποίες παρουσιάζονται:

- *Transparency in Corporate Reporting: Assessing the World's Largest Companies:* παρουσιάζονται προτάσεις για διαμόρφωση πολιτικών για πολυεθνικές εταιρίες, κυβερνήσεις και εποπτικούς μηχανισμούς, καθώς και για την κοινωνία των πολιτών.
http://www.transparency.org/whatwedo/pub/transparency_in_corporate_reporting_assessing_the_worlds_largest_companies
- *TI Business Principles for Countering Bribery:*
Ένα χρήσιμο και πρακτικό εργαλείο για την ανάπτυξη προγραμμάτων και διαδικασιών καταπολέμησης της διαφθοράς
http://archive.transparency.org/global_priorities/private_sector/business_principles
- *UN GLOBAL COMPACT - TI Reporting Guidance on the 10th Principle against Corruption:*
Παρουσιάζει πρακτικούς τρόπους προς τις επιχειρήσεις να παρουσιάζουν και να δημοσιοποιούν αποτελεσματικότερα τις πολιτικές και τα προγράμματα καταπολέμησης της διαφθοράς
http://www.transparency.org/whatwedo/pub/un_global_compact_ti_reporting_guidance_on_the_10th_principle_against_corruption